

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Anna Kohoutová**

NÁZEV PRÁCE: **Kavkaz v ruském politickém diskurzu**

HODNOTIL: *Magda Leichtová*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Na úvod tohoto posudku bych chtěla autorce říct, že to, co bude následovat, mne osobně velmi mrzí.

Cílem práce je zjednodušeně – provést analýzu využívání symbolů Kavkazu a Kavkazanů v ruském politickém diskurzu, zjistit, jak jsou Kavkazané v ruském politickém diskurzu reprezentováni a jak se tato reprezentace měnila v posledních dvaceti letech. Cíl práce nebyl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Úvod práce je slibný, sebevědomý ale zároveň promyšlený, jasný a srozumitelný (s výjimkou rozšířeného zvyku vysvětlovat, co všechno cílem práce NENÍ – což je činnost, která nemá moc smyslu s ohledem na množství možností, které by bylo nutné vyloučit, aby toto negativní vymezení opravdu něco vymezilo). Pak je ovšem kvalita práce dle mého názoru dramaticky sestupná.

Po OBSAHOVÉ stránce, jsou v práci některé menší faktografické chyby (např. počty federálních jednotek nezahrnují změny po anexi Krymu – pokud ji autorka neuznává, pak v práci o ruském politickém diskurzu by mohla připustit, že tvůrci politického diskurzu v Rusku ji uznávají a zohlednit to, str. 13). Autorka opakovaně mluví o tom, že Putin zakládal stranu Jednotné Rusko, či o tom, že Jelcin na rozdíl od Putina nebyl straníkem. Zakladateli Jednotného Ruska jsou Sergej Šojgu a Jurij Lužkov a Putin nebyl členem této strany a to dokonce ani když se stal jejím předsedou v roce 2008 – tedy tvrzení o Putinovi nejsou přesná. Naopak v 90. letech existovaly charakterem velmi podobné strany podporující prezidenta a založené za účelem zkrocení parlamentní opozice ve prospěch prezidentské administrativy – tedy ani údaje o Jelcinovi nejsou přesné. Rozdíl mezi oběma prezidenty v jejich postoji k proprezidentské straně je tak, řekla bych, jen ten, že Putinovi to na rozdíl od Jelcina vyšlo.

Po stránce OPERACIONALIZACE POJMŮ nacházíme také určité nedostatky. Na stranách 11 a 12 autorka chce vymezit klíčový termín Kavkaz, ovšem vlastně to nečiní, jen tak mluví o

Kavkazu, aby nakonec přijala politické hranice pro rozdělení regionu na severní a jižní a na dalších stránkách složitě popisuje severní Kavkaz, aby ho nakonec ztotožnila s jedním z ekonomických regionů a označila ho za oblast, kde se velká část obyvatel hlásí k islámu. Do onoho administrativního vymezení ovšem spadá například centrum pravoslavné Kubáně – Krasnodarský kraj. Tedy pečlivější vysvětlení tohoto kroku by bylo záhodno.

Při popisu rozšířeného pojetí bezpečnosti, autorka z nějakého důvodu vynechává sektor vojenský a sektor ekonomický, a tvrdí, že v sekuritizaci Kavkazu jsou tematizovány hlavně otázky z politického a sociálního sektoru, s čímž si dovolím dosti nesouhlasit – dvě války, protiteroristická operace a kampaně proti Kavkazanům „kradoucím práci“ (mimo jiné i v onom Krasnodaru) jsou ostatně zmiňovány i v samotném dalším textu. Tedy i zde by mohla autorka své kroky lépe vysvětlit. Kritická bezpečnostní studia nejsou prakticky využita ačkoliv v úvodu jsou zmiňována jako jeden z důvodů proč bude práce užitečná a zajímavá.

Všechny dosud uvedené problémy jsou ale spíše drobnosti - největší problém vidím v METODOLOGII a samotné diskurzivní analýze.

Autorka podle mého názoru prostě nezvládla onu analýzu provést a dokonce se mi zdá, že vlastně neví úplně jak to udělat. K takovému podezření mne vede její „nespokojenost“ s 90. lety při analýze diskurzu na str. 34. Jako by jí vadilo, že systém nebyl autoritativní, že nebyl jeden oficiální názor zahrnující celé politické pole, a tedy se diskurz se podle ní nedá analyzovat a omezuje se na analýzu zákonů a výnosů vlády – to je ale přece z principu chybný přístup. Všichni aktéři s rozdílnými názory přece vytváří diskurz - právě z této mnohosti „na vstupu“ něco jako politický diskurz vzniká a vyvíjí se. Navíc výběr zákonných norem se mi nejeví jako vhodný protože, jak autorka sama poznamenává, jejich jazyk je specifický, vázaný pravidly existujícího práva a vůbec možností jazyka užívaného v tomto typu dokumentů a tedy nepatří mezi to, co by nejlépe ilustrovalo „ducha“ ruské politiky.

Pro samotnou analýzu vybírá dle svého vyjádření 68 dokumentů, ale nevíme přesně jakých, na základě čeho dokumenty třídila, kolik z nich spadá do 90. let kolik do Putinského Ruska, nevíme o nich skoro nic. Stejně tak nevíme nic o údajných 300 článcích z médií, které do korpusu zařadila (když navíc na strane 36 tvrdí, že audio a video záznamy zcela vynechává, ale do analýzy zahrnuje televizní stanici Russia Today. Russia Today navíc byla spuštěna v roce 2005 a jen těžko tedy poskytuje data pro 90. léta). Shrnuto, vzorku dat nerozumím. Nerozumím ani kódování, kromě údajného třídění na pozitivní/neutrální/negativní sdělení – což se samo o sobě problematique - nevíme o užitých kódech nic. Výsledky analýzy pak nejsou o nic přesvědčivější, nejsou podloženy výstupy z softwarové analýzy, ani v přílohách nenajdeme strom kódů, počty výskytů jednotlivých segmentů kódů ani jejich vzájemné vztahy. Výsledky tak nejsou moc přesvědčivé.

Z konceptuálního hlediska mne zarazí opakovaná snaha autorky vytvořit „co nejobjektivnější“ diskurzivní analýzu (str. 36). Nemyslím si, že to je z principu možné, bez

ohledu na to, kolik dokumentů do korpusu zařadí a s ohledem na zvolenou metodu nepovažuji „objektivitu“ za vhodný cíl.

Poslední věc, kterou nemohu nezmínit, se týká podkapitoly o neonacistech, jejíž zařazení jako by nesouviselo s prací. Deklarovaná praktická aplikace poznatků se v ní nekoná, velké části kapitoly nejsou vůbec o Kavkazu a ze všeho nejvíc na mne tato kapitola působí, jako by ji měla autorka někde v šuplíku a prostě ji použila.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Formální stránka práce je nezvládnutá. Práce obsahuje obrovské množství překlepů a na diplomovou práci také velké množství gramatických chyb, viz moji kopii práce. Domnívám se, že v této podobě není text odevzdatelný do knihovny jako obhájená diplomová práce a bude na komisi toto důkladně posoudit. Také prosím komisi, aby se podívala do ostatních výtisků práce, jestli jsem náhodou nezískala jen jednu „chybnou“ kopii.

Jako drobnost se pak jeví následující - nerozumím zvyku užívat v česky psaných textech azbuku při odkazování na ruské zdroje, nepřipadá mi to logické a ztěžuje to čtení, můžeme si gratulovat, že autorka nepsala o historii Japonska, protože pak by část odkazů mohla být psána ve sloupcích místo v řádcích.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Autorku jsem považovala a stále považuji za velmi talentovanou studentku. Domnívám se, že tato práce prostě musela vzniknout v důsledku nějakých neblahých komplikací nebo naprosto nezvládnutého time managementu. To ovšem bohužel nic nemění na tom, jaký text předložila.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

jedna až tři otázky či náměty k diskusi

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

V případě, že komise uzná formální nedostatky za přijatelné nebo se jedná o chybný výtisk hodnotím práci jako dobrou. Jinak nevyhovující.

DATUM: 28. května 2015

PODPIS: